

Άνοδος

το φροντιστήριο των επιτυχιών

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ενδεικτικές απαντήσεις

ΘΕΜΑ Α1

Μακεδονική Επιτροπή: Ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 1878 στην Αθήνα, με σκοπό την οργάνωση της επανάστασης στη Μακεδονία. Οι Μακεδόνες πρόσφυγες της Νέας Πέλλας και άλλοι της Εύβοιας ανταποκρίθηκαν στις προσπάθειες της Επιτροπής να συγκεντρώσει στρατιωτική δύναμη. [Η επανάσταση ξέσπασε στον Όλυμπο, στα Πιέρια και στη Χαλκιδική και έληξε με ανακωχή μεταξύ των Ελλήνων επαναστατών και των Τούρκων].

Συμφωνία Μουρνιών Κυδωνίας: Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των επαναστατών του Θερίσου και των Μ. Δυνάμεων για τη λήξη της επανάστασης ήταν σκληρές και διήρκεσαν όλο το καλοκαίρι του 1905. Η τελική συμφωνία υπογράφηκε από τον Ελ. Βενιζέλο στις 2 Νοεμβρίου 1905 στο μοναστήρι των Μουρνιών Κυδωνίας. Εξασφαλίστηκε γενική αμνηστία και οι Μ. Δυνάμεις δεσμεύτηκαν να επεξεργαστούν ένα χάρτη νέων παραχωρήσεων στον κρητικό λαό, αρνούμενες πάντως να επιτρέψουν την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

Σκωρίες: Το 1866 άρχισε στο Λαύριο τις εργασίες της η γαλλο-ιταλική εταιρεία «Σερπιέρι-Ρου» με στόχο την εξαγωγή μεταλλεύματος όχι μόνο από τα υπόγεια κοιτάσματα αλλά και από τις «σκωρίες», τα υλικά που είχαν συσσωρευτεί εκεί στη διάρκεια των αιώνων εκμετάλλευσης των ορυχείων κατά την αρχαιότητα. Η τεχνολογία της εποχής επέτρεπε την απόσπαση μεταλλεύματος από αυτά τα κατάλοιπα.

ΘΕΜΑ Α2

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

ΘΕΜΑ Β1

Σχ. Βιβλίο σελ. 52: «Η Ελλάδα... στην καταστροφή».

ΘΕΜΑ Β2

Σχ. Βιβλίο σελ. 217-218: «Για την επίσημη... τον ιστό της». Αναφορά και στο χρονικό πλαίσιο.

ΘΕΜΑ Γ1

α) Σχ. Βιβλίο σελ. 161: «Μετά την υπογραφή... των προσφύγων».

συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του κειμένου Α (δευτερογενές ιστορικό παράθεμα).

- Τον Ιούνιο του 1925 υπογράφηκε η Σύμβαση της Άγκυρας (γνωστή και ως Συμφωνία Εξηντάρη- Χαμδή Βέη), η οποία δεν εφαρμόστηκε.
- Τον Δεκέμβριο του 1926 υπογράφηκε στην Αθήνα η Συμφωνία των Αθηνών, από τον Έλληνα υπουργό Εξωτερικών, Περικλή Αργυρόπουλο και τον Τούρκο αντιπρόσωπο της Μικτής Επιτροπής, Σουκρή Σαράτσογλου.
- Αυτή η Συμφωνία όριζε την εξαγορά των μη ανταλλάξιμων κτημάτων και ακινήτων και από τις δύο χώρες. Εξαιρούνταν της εξαγοράς τα κτήματα των μουσουλμάνων της Δυτικής Θράκης και τα αντίστοιχα των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης.
- Τα δύο κράτη θα εξαγόραζαν κτήματα ίδιας αξίας, τα οποία θα ήταν απαλλαγμένα από τον οποιονδήποτε περιορισμό, προκειμένου να δοθούν στους ιδιοκτήτες τους.

β) Σχ. Βιβλίο σελ. 161: «Στις 10 Ιουνίου 1930... του άλλου κράτους».

συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του κειμένου Β (δευτερογενές ιστορικό παράθεμα).

- Στις 30 Οκτωβρίου 1930 υπογράφηκε το Σύμφωνο Φιλίας, Ουδετερότητας και Διαιτησίας. Με βάση αυτό το Σύμφωνο απαγορευόταν σε κάθε πολιτικό ή οικονομικό συνασπισμό να στραφεί κατά του ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη.
- Στο σύμφωνο υπήρχε συνημμένη η εμπορική σύμβαση που περιελάμβανε προξενική σύμβαση, σύμβαση εγκαταστάσεως και ειδική συμφωνία για τους ναυτικούς εξοπλισμούς.
- Με βάση τη συγκεκριμένη συμφωνία των ναυτικών εξοπλισμών, τα δύο κράτη όφειλαν αμοιβαία να ενημερώνουν πριν από την παραγγελία κάθε ναυτικής μονάδας για να μην υπάρχει ανταγωνισμός «διά φιλικής ανταλλαγής απόψεων».

ΘΕΜΑ Δ1

α) Σχ. Βιβλίο σελ. 60-61: [Όσο οι Έλληνες ήταν υπόδουλοι ...πολιτικών κομμάτων. Προαιρετική η αναφορά μας στο χωρίο, ενδεικτικά θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προλογικά]

«Τα γεγονότα αυτά... οι πρώτες παρατάξεις».

συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του Κειμένου Α (δευτερογενές ιστορικό παράθεμα):

- Οι πρόκριτοι υποστήριζαν πως η διάταξη των αξιωμάτων και η θεσμική οργάνωση ανήκαν αποκλειστικά στην πελοποννησιακή αυτοδιοίκηση.
- Από την άλλη πλευρά, ο Υψηλάντης πρέσβευε τη δημιουργία ενός ελληνικού κράτους που θα περιελάμβανε όλες τις απελευθερωμένες περιοχές υπό τη διοίκηση ενός κεντρικού κοινοβουλίου με ευρείες εξουσίες.
- Ο Υψηλάντης επιθυμούσε να αποκτήσει τον έλεγχο της πολιτικής και στρατιωτικής εξουσίας στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό και για απροσδιόριστο χρόνο με την υποστήριξη των αστών. Αυτό συνάντησε την έντονη αντίδραση των γαιοκτημόνων, που επίμονα ζητούσαν ισότιμη αυτοδιοικητική οργάνωση αποκλείοντας τη δημιουργία ενός εθνικού συμβουλίου ή μιας κεντρικής κυβέρνησης.

συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του Κειμένου Β (δευτερογενές ιστορικό παράθεμα):

- Σκοπός του Υψηλάντη δεν ήταν η αποδυνάμωση των προκρίτων.

- Θεωρούσε ως απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή έκβαση της επανάστασης: τη δημιουργία συγκεντρωτικής διοικητικής οργάνωσης, την αύξηση των κρατικών εσόδων, στρατόπεδα με κανονική τροφοδοσία και στοιχειώδη πειθαρχία καθώς και σώματα τακτικού στρατού.
- Οι στόχοι αυτοί τον έφεραν σε σύγκρουση με τους προκρίτους.
- Πίστευε πως οι μικροί ιδιωτικοί στρατοί, που η δράση τους περιοριζόταν σε στενά τοπικά πλαίσια, εμπόδιζαν την οργάνωση πολεμικού σχεδίου με παμπελοποννησιακή εμβέλεια.
- Απότοκο μιας τέτοιας καταστάσεως θα ήταν να επικρατήσει η πολυαρχία, η αυθαιρεσία και ο τοπικισμός. Η πραγματική δύναμη θα μετέβαινε στους προκρίτους και τους καπεταναίους, οι οποίοι θα ισχυροποιούνταν με τα λάφυρα και τα πυρομαχικά, που θα κέρδιζαν ως έπαθλο μετά από τις νίκες τους. Επιπλέον, θα ευνοούνταν με την είσπραξη των φόρων, θα πλήρωναν τα στρατιωτικά σώματα και θα προσλάμβαναν μικροκαπεταναίους.

β) Σχ. Βιβλίο σελ. 61: «Το “Προσωρινόν Πολίτευμα” ... στρατιωτικών και προκρίτων»

συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του Κειμένου Γ (δευτερογενές ιστορικό παράθεμα) :

- Η Α΄ Εθνοσυνέλευση επιβεβαίωσε τις διαφορές μεταξύ των εξεγερμένων.
- Οι προεστοί της Πελοποννήσου, των νησιών, οι αρχιερείς και οι εκπρόσωποι της δυτικής και ανατολικής Στερεάς Ελλάδας εναντιώθηκαν στους στρατιωτικούς αρχηγούς φοβούμενοι την αμφισβήτηση της εξουσίας τους.
- Το Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος προέβλεπε την αντιπροσωπευτική διακυβέρνηση και τη διάκριση των εξουσιών και συγκρότησε την Πολιτική Διοίκηση, που αποτελούνταν από δύο σώματα, το Βουλευτικό και το Εκτελεστικό, με ετήσια θητεία.
- Ο Δ. Υψηλάντης εκλέχθηκε πρόεδρος του Βουλευτικού γεγονός που γι' αυτόν συνιστούσε πολιτική υποβάθμιση.
- Οι εργασίες της Α΄ Εθνοσυνέλευσης υποβάθμισαν πλήρως το ρόλο της Φιλικής Εταιρείας αφενός επειδή δεν γινόταν αναφορά στο όνομά της και αφετέρου επειδή υιοθετήθηκε από την Εθνοσυνέλευση ως σύμβολο η Αθηνά και όχι ο Φοίνικας που ήταν σήμα της Φιλικής Εταιρείας.